

COVID-19 äririskide
juhtimise teemaline
veebiseminar vol 3

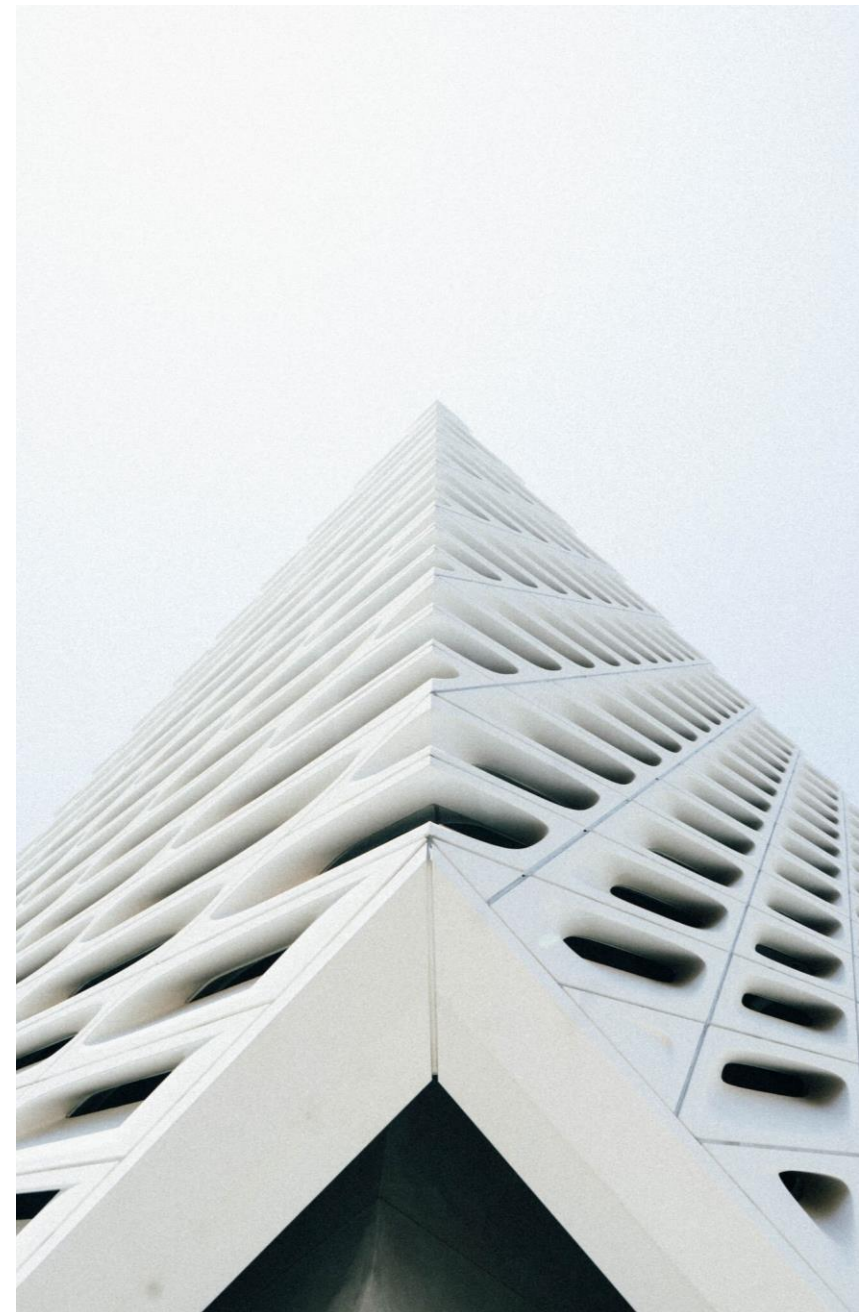
SORAINEN

2.04.2020

Tänane ajakava

- 11:00 Sissejuhatus
Kaupo Lepasepp
- 11:05 Valitsuse kavandatud finantsmeetmed
Kätlin Krisak
- 11:20 Kas ja kuidas kasutada maksuleevendusi
Tanel Molok
- 11:35 Soome meetmed
Paul Künnap
- 11:50 Läti ja Leedu valitsuste kehtestatud abimeetmed ettevõtjatele / Latvian and Lithuanian Government measures (in English)
Eva Berlaus ja Mantas Petkevičius
- 12:00 Küsimused ja vastused*

*Püüame vastata paljudele küsimustele, kuid võib juhtuda, et kõiki me ei jõua käsitleda.

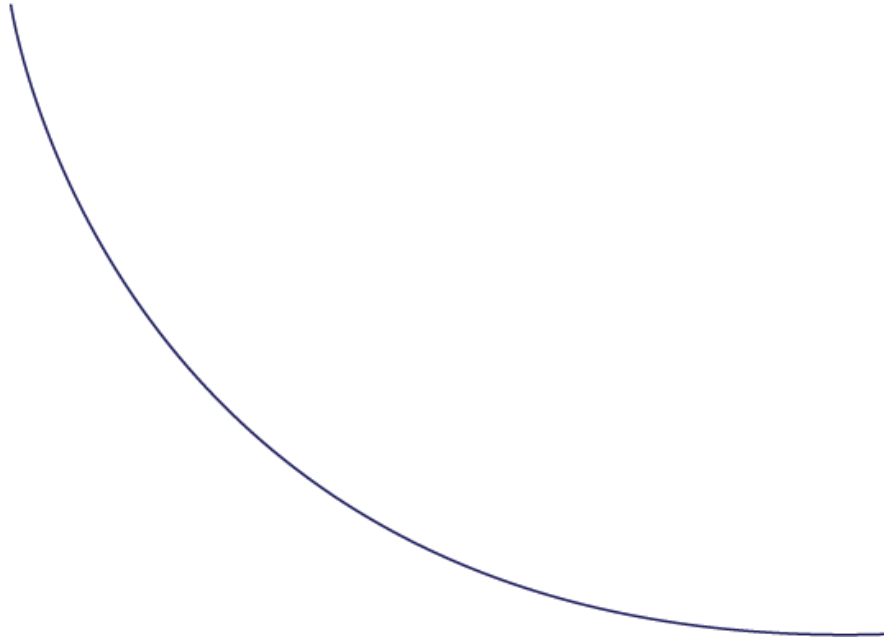

Valitsuse kavandatud finantsmeetmed

Kätlin Krisak

Vandeadvokaat

Leevenduspaketi meetmed

Kogu abipaketi maht ca 2,5 mld eurot.

Täpsemad mahud selguvad lisaeelarve esitamisel Riigikogule 2.aprillil 2020.

Finantsmeetmed, mis moodustavad osa abipaketist: ettevõtete toetamine läbi KredExi, Maaelu Edendamise Sihtasutuse ja Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse.

KredExi pakutavad teenused:

1. Erakorraline **laenukäendus olemasolevate pangalaenude tagasimakse-graafikute leevendamiseks**, s.t vähemalt 6-kuulise maksepuhkuse võimaldamiseks või tagasimakse tähtaja pikendamiseks.
  - Vähemalt 6-kuulise maksepuhkust maksepuhkuse andmisel, mis on antud panga või liisinguandja poolt alates 01.03.2020 seoses COVID-19 puhanguga
  - Käendatava kohustuse intressimäär ei või olla kõrgem kui 8% aastas ja lepingu muutmise tasu kõrgem kui 1% käendatava kohustuse summast. Pank või liisinguandja ei või käendatavale kohustusele kehtestada kõrgemat intressimäära, kui 150% 01.03.2020 kehtinud intressimäärast.
  - Käenduse kehtivus on kuni 72 kuud
  - Käendustasu 1% aastas (suurettevõtetele pikaajalise käenduse puhul 2% aastas)
2. Erakorraline **laenukäendus uute laenude väljastamiseks** (kuni 90% ulatuses).
  - Laen, laenulimiit ja arvelduskrediit ja kapitalirent
  - Käendatava kohustuse intressimäär ei või olla kõrgem kui 8% aastas ja lepingutasu kõrgem kui 1% käendatava kohustuse summast
3. Erakorraline **otselaen** juhul kui pangad keelduvad finantseerimisest.
  - Laenuaotlused alates 03.04.2020, väljastamine algab pärast lisaelarve vastuvõtmist
  - Eelduseks on eelnev keeldumine pangalt või liisinguandjalt või laenuotsus ebamõistlikel tingimustel
  - Laenu periood on 6 kuni 72 kuud
  - Intress alates 4% aastas
  - Tagatised olenevalt riskitasemest
  - KredExi käendused ja laenud kokku mitte üle 5 mln euro grupi kohta.

KredExi abikõlblikkus ja välistused:

Tingimused teenuste saamiseks:

- Ettevõtte on kantud Eesti Vabariigi äriregistrisse ja nõutud aruanded on esitatud
- Ettevõtja on pikas perspektiivis jätkusuutlik ja maksejõuline, ei olnud raskustes enne kriisi teket ja raskused on põhjustatud pandeemiast
- Ettevõtjal puuduvad ajatamata maksuvõlad ja võlgnevused pankade eest, mis on tekkinud varem kui 01.01.2020
- Ettevõtte suhtes ei ole algatatud pankroti- või likvideerimismenetlust
- Ühe käenduse või laenu piirsumma on 5 mln eurot
- Laene ja käendusi saab väljastada kuni 31.12.2020

Välistused:

- Põllumajandustoodete esmatootmine, kalandus ja vesiviljelus ning metsamajandus
- Finants- ja kindlustustegevusega tegelevad ettevõtted
- Tubakatoodete valmistamine, töötlemine ja turustamine
- Maanteekaubavedudel kasutatavate transpordivahendite ja seadmete soetamine;
- Sõiduautode soetamine;
- Tarbesõidukite ning liikurmasinate soetamine ei ole üldjuhul lubatud.
- Kinnisvara arendamise projektidele müügi ja väljarentimise eesmärgil
- Laenu puhul jae- ja hulgikaubandusettevõtjate käibevahendite finantseerimine ning ehitustegevusega tegelevad ettevõtted

Maaelu Edendamise Sihtasutuse pakutavad teenused:

Kellele?

- põllumajandus-, toiduainetetööstuse- ja maaettevõtjad (näiteks majutus, toitlustus jne)

Mis?

- käendused pangast väljastatud laenudele (kuni 50 miljonit eurot)
- käibe- ja investeerimislään ettevõtjatele (kuni 100 miljonit eurot)
- põllumaa *sale and lease-back*-tehingud (kapitalirent), sihtfond Maakapital (kuni 50 miljonit eurot)

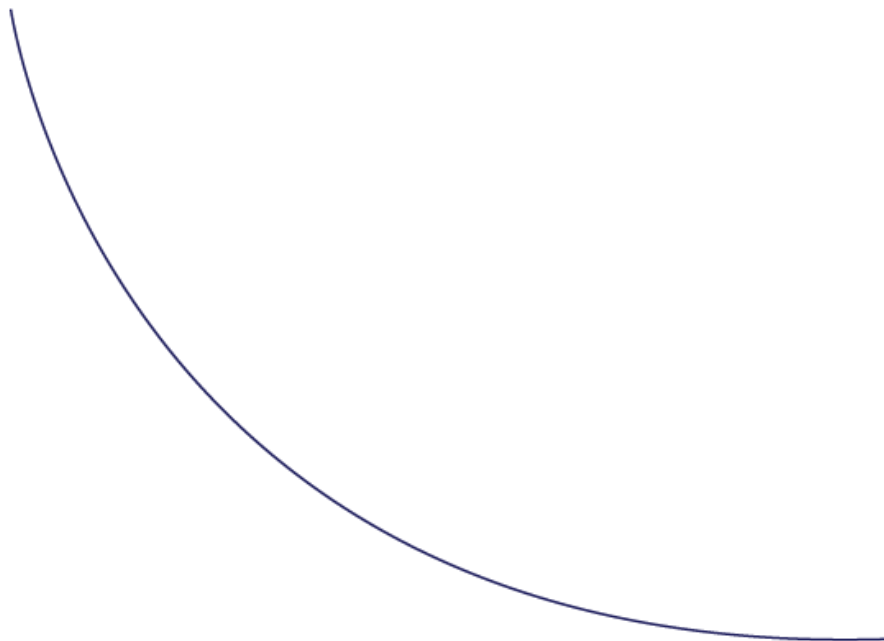
Millal?

- Lisaeelarve vastuvõtmise järgselt, eeldatavalt aprilli teine pool

Kuidas praegu abi saab?

- Käendustasude nõuete edasilükkamine (nt kuni kuue kuu võrra)
- Olemasolevate garantiikohustuste pikendamine
- Olemasolevate laenukohustuste tagamine laenutingimuste muutmisel ettevõtja jaoks soodsamaks
- Erinevatest finantsinstrumentidest antud otselaenude maksepuhkuste pakkumine (rahastamislepingute muutmise Maaeluministeeriumiga)

Täiendavad ettepanekud

Täiendavad ettepanekud kriisi sattunud ettevõtjate abistamiseks on teinud mitmed organisatsioonid, s.h Finance Estonia, Eesti Töandjate Keskliit, EVEA.

Muuhulgas on tehtud ettepanekud:

- kaasata KredExi ja teiste riigiasutuste ja agentuuride poolt väljastatavate riiklikult tagatud meetmete (garantiid, käendused, krediidikindlustused jm) jagamisesse ka muud finantseerimisettevõtted ja fondid lisaks pankadele tagamaks meetme kiirem menetlus ja laiapõhjalisem kättesaadavus
- asuda ennetavalt VKE-de kaitsele läbirääkimistel pankadega selleks, et välistada olemasolevate laenugraafikute muutmisel muude laenutingimuste karmistamine
- tagada, et kriisiabi jätkub ka suvel ja teisel poolaastal, sest paljudes sektorites (näiteks tööstus, ehitus) jõuab tõeline kriis kohale mõnekuulise viiteajaga. Riik ei saa kõiki ressursse esimestel kuudel ära kulutada

Kas ja kuidas kasutada maksuleevendusi

Tanel Molok

Vandeadvokaat

Maksuintresside mitteamvestamine 01.03.2020 - 01.05.2020

- Kõik maksud tuleb õigeaegselt deklareerida, kuid kui tasumata jätta, siis sellel perioodil intressi maksuvõlalt ei arvestata.
- Samas maksuvõlg kui selline on olemas ja üleüldist maksuvabastust ei anta.
- Mõeldud ajutistesse makseraskustesse sattunud ettevõtjatele.
- „Riigi toimimise tagamiseks on aga oluline, et kõik, kellel vähegi võimalik, makse siiski tasuksid. Praeguses olukorras on see olulisem kui kunagi varem“.
- Pärast 01.05.2020 väheneb intressimäär 0,06% pealt 0,03% peale päevas.

Maksuvõlgade ajatamine

- Kui raskused maksude tasumisel on kestmamad, siis on võimalik taotleda ajatamist.
- Kuni 20 000 euro suuruseid maksuvõlgnevusi saab ajatada automaatselt.
- Intressimäära võidakse vähendada kuni nullini.
- MTA lubab olla kiire ja paindlik ning arvestada valitseva olukorraga.
- Maksuvõla ajatamise korral väljastatakse ka maksuvõla puudumise tõend.

Maksuvõlgade kustutamine

- Kui võimalusi maksude tasumiseks ei paista ka tulevikus, siis on võimalik taotleda maksuvõla kustutamist.
- MTA võib kustutada maksuvõla, kui selle sissenõudmine on lootusetu või oleks ebaõiglane maksukohustuslasest mitteolenevate asjaolude, sealhulgas vääramatute jõu tõttu.
- Taotlus peab olema hästi põhjendatud ning seletama põhjalikult lahti ebaõigluse momendi ja spetsiifilised tagajärjed just konkreetse äriühingu või sektori osas.

Sotsiaalmaksu meetmed

- Eriolukorrast tingitult vabastatakse tööandja kohustusest tasuda sotsiaalmaksu vähemalt kuumääralt, sh palgata puhkuse ajal ja osakoormusega töötamisel.
- Vabastus kehtestatakse tähtajaliselt ning minimaalset sotsiaalmaksukohustust ei tule täita 2020. a märtsis, aprillis ja mais makstud töötasudelt ehk nende kuude eest esitatud TSD-l.
- Sotsiaalmaksu miinimumkohustuse mittetäitmise tõttu eriolukorra ajal inimeste ravikindlustus ei katke.
- Töötukassa makstavalt töötasu hüvitiselt maksab sotsiaalmaksu Töötukassa.
- Riik tasub FIE-de esimese kvartali sotsiaalmaksu avansilised maksed, et aidata kriisiga kaasnevate majandusraskustega toime tulla.

Teiste riikide meetmed

- Vabastus maksudeklaratsioonide esitamisest ja ettevõtte tulumaksu tasumisest kuni 01.06.2020 – Bulgaaria.
- Maksude tasumise kohustus lükatud edasi kuni 30.09.2020 – Slovakkia.
- Raskesti pihta saanud sektorites maksude tasumise tähtaja edasi lükkamine kuni 3 aastat, teised saavad pikendust kuni 1 aasta – Läti.
- Põhjendatud taotlusel ei arvestata maksuintresse kuni 30.09.2020 – Austria.
- Põhjendatud taotlusel tööjõumaksude tasumise tähtaja pikendamine 3+3 kuud – Horvaatia.

Soome meetmed

Paul Künnap

Partner

Soome meetmed

Seis 01.04.2020 õhtul

Haiglas	159
Intensiivravil	62
Surnuid	17
Konsultatsioonid töötajatega	320 615
Nasdaq Helsinki langus märtsis	- 17%

Kehtestatud on eriolukord kuni
13.04.2020 – valitsus kavatses
pikendada kuni 13.05.2020

Piiranguid

Üle 10 inimese kogunemised keelatud

Soovitused asutuste sulgemiseks

Uusimaa maakonna liikumispiirangud – kuni 19.4.

Riiki sisenemise liikumispiirangud

Toitlustusasutused, väljarvatud kaasamüük, suletud 4.4. – 31.5.

Toetused

Finnvera käendused ettevõtetele kus vähemalt 6 töötajat + leevendusi laenutingimustes

Business Finland arendustoetused kuni 100 000 eurot 6-250 töötajaga ettevõtetele

Ely-keskused toetused kuni 200 000 eurot kuni 5 töötajaga ettevõtetele

Kohalikud omavalitsused – toetused üksikettevõtjatele kuni 2000 eurot

Tarnekindluskeskus – laevaliinide otsetoetused, sh. MegaStar, Finlandia ja Gabriella

Muud meetmed

Sundpuhkusele saatmise etteteatamistähtaeg lühendati viie päevani - kehtib kuni 30.6.

Koondatud töötaja eesõigus uute töötajate palkamisel pikendati 9 kuuni, kui koondamine toimub kuni 30.6.

Leevendused sundpuhkusele saadetud töötajate töötukindlustushüvitise tingimustes kuni 31.7.

Üürist loobumine - Helsingi linn (aprill – juuni), Senaatti kiinteistöt (aprill – mai)

Maksuvõlgade viivis vähendatakse ajutiselt 4%-ni

Latvian Government measures

Eva Berlaus

Partner

LATVIA/SUPPORT CURRENTLY AVAILABLE TO COMPANIES

Tax holidays for up to 3 years, and **state financed salaries to employees put on «idle time»** due to COVID-19 (currently for 2 months, but likely to be prolonged soon):

- 30% turnover decrease compared to March or April 2019 OR
- 20% turnover decrease compared to March or April 2018 if:
  - ✓ export at least 10% of turnover or EUR 50,000 in 2019 OR
  - ✓ average gross monthly salary at least EUR 800 in 2019 OR
  - ✓ long-term investments in assets at least EUR 500,000 as at 31.12.2019

- **ALTUM guarantees and state loans:** www.altum.lv
- Deadline for **annual reports** postponed for 3 months
- **Overpaid VAT** repaid in 30 days
- **Decreased or cancelled rent for use of municipal /state property** – selected industries (40 types of economic activity – sports, culture, tourism, transport, entertainment, restaurants), for the emergency time
- Municipalities entitled to postpone **real estate tax** payments to later months of 2020

Lithuanian Government measures

Mantas Petkevičius

Partner

Subsidies in Lithuania (2.5 billion plan)

- Subsidies on wages paid during idle time
  - employer must pay at least state minimum wage (EUR 607 gross for FTE) / not 40% of regular salary
  - 60% or 90% of salary (but not more than state minimum wage) to be compensated
  - up to 3 months
  - additional conditions apply – position to be retained for 3 months
- Tax incentives
  - a list of affected business – automatic: suspension of recovery of new tax debts, no default interest, no interest on subsequent tax credit agreements
  - everybody – to get on list or apply for tax credit agreement
- In the pipeline (to start until mid-April through Invega):
  - Interest holidays – 100% interest compensation for 6 months
  - Guarantees – up to 80% loan/factoring amount & up to EUR 1.5m/1.875m
  - Additional support through alternative financing instruments and
  - Loans through banks and direct loans
  - “Big business” support fund (starting with EUR 100m)

Kaupo Lepasepp
Partner

kaupo.lepasepp@sorainen.com

Kätlin Krisak
Vandeadvokaat

katlin.krisak@sorainen.com

Tanel Molok
Vandeadvokaat

tanel.molok@sorainen.com

Paul Künnap
Partner

paul.kunnap@sorainen.com

Eva Berlaus
Partner (Läti)

eva.berlaus@sorainen.com

Mantas Petkevičius
Partner (Leedu)

mantas.petkevicius@sorainen.com

Estonia

Lithuania

Latvia

Belarus

SORAINEN

sorainen.com